

**A paksi atomerőmű bővítésével kapcsolatos, H/9173. számú
országgyűlési határozati javaslat kritikája**

Készítette:

Perger András

2009. március 16.

Általános megállapítások:

A H/9173. számú országgyűlési határozati javaslat (az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 7. §-ának (2) bekezdése alapján, a paksi atomerőmű telephelyén új atomerőművi blokk(ok) létesítésének előkészítését szolgáló tevékenység megkezdéséhez szükséges előzetes, elvi hozzájárulás megadásáról) **nem alkalmas arra, hogy a Magyar Köztársaság Országgyűlése azt tárgyalja.**

Főbb indokaink:

- I. A javaslat félreértelmezi az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény vonatkozó szakaszát, nem ahhoz kéri az Országgyűlés hozzájárulását, mint amihez a törvény értelmében kellene.
- II. A javaslat hivatkozik a 40/2008. (IV.17.) OGY határozat 12. f) pontjára, ám az abban foglaltakat a kormány nem teljesítette. A javaslat nem mutatja be az elvégzett megalapozó munkát, nem tartalmazza a fenti határozat által megkövetelt részleteket.
- III. Ezen túlmenően, a javaslat indoklását számos súlyos, tartalmi és egyéb hiányosság és hiba jellemzi.

Indokainkat részletesebben az alábbiakban fejtjük ki:

- 1) A határozati javaslat félreértelmezi az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény vonatkozó szakaszát:

„7.§ (2) Új nukleáris létesítmény és radioaktív hulladéktároló létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez, illetőleg meglévő atomerőmű további atomreaktor tartalmazó egységgel való bővítéséhez az Országgyűlés előzetes, elvi hozzájárulása szükséges.”

A határozati javaslat tehát tévesen kéri a **létesítést előkészítő tevékenység megkezdéséhez** az Országgyűlés hozzájárulását, mivel **nem új nukleáris létesítmény létesítéséről**, hanem **meglévő atomerőmű további atomreaktor tartalmazó egységgel való bővítéséről** van szó, a javaslat címében és szövegében is: *„a paksi atomerőmű telephelyén új atomerőművi blokk(ok)”*.

- 2) A javaslat nem teljesíti a hivatkozott, a 2008-2020 közötti időszakra vonatkozó energiapolitikáról szóló, 40/2008. (IV.17.) OGY határozat 12. f) pontjában (*„kezdje meg az új atomerőművi kapacitásokra vonatkozó döntés-előkészítő munkát. A szakmai, környezetvédelmi és társadalmi megalapozást követően a beruházás szükségességére, feltételeire, az erőmű típusára és telepítésére vonatkozó javaslatait kellő időben terjessze az Országgyűlés elé.”*) a kormány számára előírtakat. Jelen határozati javaslat semmit nem tartalmaz a fentiekből, sem az előírt munka elvégzését nem mutatja be, sem a megnevezett konkrétumokról nem tesz említést, sőt, a javaslat gyakorlatilag ugyanazt tűzi ki célul, amit a korábbi határozat már előírt a kormány számára. Mindezek indoklása hiányzik.
- 3) Sem a javaslat, sem az indoklás nem határozza meg, hogy pontosan mit takar az „előkészítő tevékenység” fogalma, és nem nevezi meg, mely állami vagy nem állami szervezet(ek)et hatalmazná fel a tevékenység elvégzésére.
- 4) A javaslatot megdöbbenően rövid, alig másfél oldalas indoklás egészíti ki. Összehasonlításképpen, az atomerőmű üzemidejének meghosszabbításáról szóló országgyűlési

határozat (85/2005. (XI. 23.) OGY határozat) indoklásának vonatkozó része 12 oldalt tett ki.

- 5) Az indoklás állításai alátámasztásául – egy kivételével – egyetlen esetben sem nevezi meg forrásait.
- 6) Az indoklás nem tárgyalja a lehetséges tulajdonosi szerkezetet, illetve ennek vizsgálatára sem szólít fel. Tekintettel az Európai Unió piaci versenyt védő szabályaira, ez döntő hiányosság.
- 7) Az indoklás nem tárgyalja a finanszírozási lehetőségeket, illetve ezek vizsgálatára sem szólít fel. Tekintettel a beruházás várható költségeire (új blokkonként legkevesebb 3 milliárd euró), ez ugyancsak döntő hiányossága a javaslatnak.
- 8) Az indoklás nem tárgyalja a radioaktív és nukleáris hulladékok kezelésének kérdését, és ezek vizsgálatára sem szólít fel.
- 9) Az indoklásnak a villamos energia jövőbeli forrásszerkezete vizsgálatának szükségességére felhívó bekezdésében foglaltakkal egyet lehet érteni, ám nem világos, hogy ez miért jövőbeli atomreaktorok létesítésével kapcsolatos javaslatban szerepel. Nem derül ki, mit ért a javaslat a „*fenntartható fejlődés stratégiai céljai*” alatt.
- 10) Az indoklás nem támasztja alá a paksi atomerőműnek „*a magyar villamosenergia-termelés szerkezetben*” játszott szerepe „pozitív” minősítését.
- 11) Az ismertetett közvélemény-kutatási adat félrevezető: egyfelől az állítással („*egyetért azzal, hogy Magyarországon atomerőmű működik*”) nehéz nem egyetérteni, mivel Magyarországon atomerőmű valóban működik; másfelől nem világos, milyen módon lehet összefüggésbe hozni létező atomerőműre vonatkozó közvélemény-kutatási adatokat új atomreaktorok építésével.
- 12) Az alábbi állítást:

„*Az új atomerőművi blokk(ok) megépítése hazánk számára számos gazdasági, társadalmi, környezetvédelmi és szakmai előnnyel járna.*”

nem támasztja alá, azt indoklásul csak egy közhelygyűjteménynek tekinthető felsorolás követi, bárminemű megalapozó tanulmányra való hivatkozás nélkül. Az állítások egy része a múltra vagy a jelenre vonatkozik, és nem mutatja be, hogy ezekből milyen alapon von le következtetéseket a jövőre nézve.
- 13) Az indoklás nem ismerteti, az új blokk(ok) milyen módon járulnának hozzá a „*gázfüggettség növekedésének csökkentéséhez*”. Ez hangsúlyosan fontos kérdés, tekintettel arra, hogy Magyarország jelenleg több nemzetközi gázvezeték-projektben vesz részt.
- 14) Az indoklás nem támasztja alá az ország ellátásbiztonságára gyakorolt kedvező hatásra vonatkozó állítást. A termelő kapacitások ilyen nagyfokú, egy telephelyen történő koncentrációjával az ellátásbiztonsági veszélyek növekedhetnek is (példa erre a japán Kashiwazaki-Kariwa atomerőmű, amely hét blokkja immár csaknem két éve áll egy földrengés következtében).
- 15) Az indoklás nem támasztja alá az üzemanyag-ellátás hosszú távú biztosíthatóságára vonatkozó állítást. Az uránpiac ismertetésétől eltekint, nem számol az üzemanyagárak várható növekedésével, illetve jövőbeli ellátási zavarokkal.
- 16) Az indoklás nem támasztja alá azt az állítást, miért „*kiemelt érdekünk a hazai villamosenergia-termelés részarányának növelése.*” Az indoklás itt ellentmondásba keveredik önmagával, mivel később a regionális piac megteremtése lehetőségeinek

vizsgálatára szólít fel: „vizsgálni kell különösen [...] a szomszédos energiapiacok várható teljesítmény-helyzetét, és az ebből eredő értékesítési lehetőségeket, valamint a határkeresztező kapacitások és az országhatárokon belüli hálózati rendszerek átviteli kapacitásának megfelelőségét”.

- 17) Az indoklás nem ismerteti a pótolandó erőművek listáját, azok leállítási menetrendjét. Nem ismerteti, hogy milyen formában tartja megoldhatónak menetrendtartó erőművek alaperőművel való pótlását.
- 18) Nem derül ki, mit ért az indoklás „magas hatásfokú” alatt.
- 19) Az indoklás ugyancsak ellentmondásba keveredik önmagával, amikor a „hazai villamosenergia-rendszerhez illeszthető blokkok” építésének célszerűségéről szól, máshol viszont az „az új atomerőművi kapacitáshoz szükséges rendszerszintű szabályozási, tartalék- és hálózatfejlesztési igények” vizsgálatának fontosságát emeli ki.
- 20) Az atomerőművi áram árával kapcsolatban nem ismerteti a termelt villamos energia árának várható nagyságrendjét, az ár fő tényezőjéből, a beruházási hitellel kapcsolatos kérdésekből (összeg nagyságrendje, törlesztés stb.) fakadó bizonytalanságokat. Nem veti össze a várható árat a jelenlegi és a jövőben várható piaci alaperőművi áramárakkal, ami pedig gazdaságossági és megtérülési szempontokból kulcskérdés lenne.
- 21) A munkahelyteremtő, gazdaságélénkítő stb. hatásokra vonatkozó állítások gyakorlatilag a legtöbb nagyberuházásról elmondhatóak, a konkrétumok hiányoznak.
- 22) Az indoklás teljesen szakmaiatlan állításával szemben az atomerőművek nem „emissziómentes villamosenergia-termelők”. A Paksi Atomerőmű története ezt világosan igazolja, tekintettel a rendszeres, gáz- és folyékony halmazállapotú radioaktív, illetve melegvíz-kibocsátásaira, illetve pl. a 2003-as üzemzavar során bekövetkezett, nagymértékű, gázhalmazállapotú radioaktív kibocsátásra.
- 23) Az indoklás mind a klímavédelmi és környezetvédelmi célok, mind az ezekhez való „nagymértékű hozzájárulás” ismertetésétől eltekint.
- 24) Az európai és hazai stratégiai célkitűzésekkel összefüggő bekezdés semmitmondó, az indoklásban betöltött szerepe értelmezhetetlen. Nem világos, mit keres új atomreaktorokról szóló javaslat szövegében a „megújuló energiaforrások arányával kapcsolatos nemzeti célértékek” megvalósíthatóságára vonatkozó kitétel.
- 25) Az indoklás egyetlen létező tanulmányra (MAVIR kapacitásterv) tesz utalást. Az alapján azonban azt ismeri el, hogy 2025-ig nem indokolt új reaktorok építése.